

A szegedi sajtó a miniszterelnökhöz és az igazságügy-miniszterhez a cenzura ügyében.

(Saját tudósítónktól.) Ismeretes, hogy a szegedi szállítási visszaélések bűnügyében megindított nyomozásról és annak eredményéről a szegedi lapok nem közölhettek tudósítást, mert a királyi ügyészség vezetője a tudósítás közreadását megtiltotta még azok után is, hogy a szállítási bűnügyről a budapesti és vidéki sajtó részletes tudósításokat közölt. A szegedi sajtó így csak akkor számolhatott be a bűnügyről, amidőn arról a közönség a budapesti lapokból már értesült.

A szegedi lapkiadók és újságírók ebben az ügyben szombaton délután értekezletet tartottak, amelyen elhatározták, hogy a szegedi ügyészségnek a sajtóra anyagi és erkölcsi tekintetben sérelmes intézkedésével szemben hatásos orvosláshoz folyamodniak. A szegedi sajtó a határozat értelmében a következő azonos szövegű táviratot intézte gróf Tisza István miniszterelnökhöz és Balogh Jenő igazságügyminiszterhez:

Sándor László budapesti államrendőrségi tanácsos ur a múlt héten Szegeden bűnügyi nyomozást folytatott szállítási engedélyekkel elkövetett visszaélések gyanúja alapján két szegedi polgár ellen és az illetőket előzetes őrizetbe vette. A város közönsége a közérdekű nyomozásról tudomást szerezvén, a szegedi lapok kötelességszerűleg érdeklődtek az ügy iránt, hogy alapos közleményekben tájékoztassák olvasóközönségüket. A szegedi királyi ügyészség vezetője május 9-én 17—1917 szám alatt oly értelmű írásbeli tilalmat küldött a szegedi lapokhoz az 1912. évi 63. t.-cikk 11. §-ra való hivatkozással, amely szerint a jelzett ügyben Szegeden folytatott nyomozásról, annak körülményeiről és az abban szereplők neveiről hírlapi hírek nem közölhetők.

A szegedi lapok kénytelenek voltak ehez az ügyész tilalomhoz alkalmazkodva, az ügyről minden közleményt mellőzni. Bár meggyő-

ződésük az volt, hogy az ügy természete egyáltalán nem indokolta az ügyész tilalmát. A szegedi lapoknak ezt a meggyőződését igazolta az a későbbi tény, hogy a budapesti reggeli és délutáni lapok f. hó 10-én és 11-én részletes tudósítást közöltek a Szegeden folytatott bűnügyi nyomozásról, sem a budapesti királyi ügyészségnek, sem a sajtócenzurának nem lévén törvényes oka a közlemények eltiltására. A budapesti lapok közleményei a szegedi lapokat a város közönségével szemben nemesak megalázóan sértő helyzetbe sodorták, hanem meggyanúsításoknak is tették ki és még ezek után sem sikerült a szegedi lapoknak ezen ügyre vonatkozó közleményeihez a királyi ügyészség vezetőjének hozzájárulását kieszközölni.

Minthogy a háború tartama alatt hasonló sérelmek már több ízben érték a szegedi sajtót, amely sérelmek forrását abban látjuk, hogy a szegedi királyi ügyészség a háborús törvények és rendeletek világos értelmét tulságosan kiterjesztőleg magyarázza és a közlési tilalmat olyan forgalmu közleményekre is vonatkoztatja, amelyekre az egyáltalán nem lenne vonatkoztatható, a szegedi sajtónak ezt a sérelmét a legutóbbi eset alkalmából azzal a tiszteletteljes kéréssel bátorkodunk Nagyméltóságod tudomására juttatni, hogy a királyi ügyészség vezetőjét a sajtó szabadságának korlátozására vonatkozó törvények és rendeletek nagy és a sajtó érdekeinek is megfelelő alkalmazására utasítani kegyeskedjék.

A táviratot a szegedi sajtó megküldötte a Budapesti Újságírók Egyesületének és a Vidéki Hírlapírók Országos Szövetségének is, kérve, hogy az ügynek eredményes elintézésében hatékonyan közreműködjenek.

Német tengeri haderők sikeres előretörése.

Elsüllyesztettek egy ellenséges rombolót. —

Berlin, május 12. A Wolff-ügynökség jelenti: Német könnyű haderők május 10-én a Howdenbe előretörték és 5 óra 40 perckor délelőtt az északhinderi világítóhajótól keletre ellenséges haderőket vettek észre, amelyekhez közeledve bennük három modern angol kis cirkálót és négy rombolót ismertek fel. Előbb a flandriai tengerpart irányában messziről vívott harc fejlődött ki, amely egész a Thornton zátonyig huzódott. Itt voltak az ellenséges cirkálók. Haderőink tehát meglátták járásukat, hogy az ellenség kisebb lőtávolságra közeledjék. Az ütközet további folyamán ágyuink hatása az ellenséges vonal egyik rombolóján láthatóan kazánrobbanást idézett elő. A megsérült romboló erősen jobboldalra dőlve röviddel ezután — amint kétségtelenül megállapítható volt — elsüllyedt. Haderőink most az ellenséges rombolókat, amelyek irányt változtatva a legnagyobb sebességgel csatlakozást kerestek messzebb álló cirkálóakkal, otthagyták és végül, amikor az ellenség észak felől szem elől eltűnt, becsüztették a tüzelést. A mi részünkön se sérülés, se veszteség nem volt.

Május 10-én az ellenség több repülő-támadást intézett Zeebrügge és Brügge ellen. Mindössze hatvan bombát számláltunk meg. Katonai kár sehol sem volt. Egy ellenséges repülőgépet elhárító ágyuink lelőttek.

A tengerészeti vezérkar főnöke.

Bruszilov szerint az orosz sereg nem képes offenzívára.

Berlin, május 12. Brusilov tábornok nyilatkozott egy párisi lap tudósítója előtt, aki azt a kérdést intézte hozzá, vajon lehet-e számítani még egy nagyszabású orosz offenzívára.

— Nem hiszem, — válaszolta, Brusilov — hogy Oroszország ma képes volna nagystílusú offenzívára s ez több körülménynek tudható be. Mindenekelőtt akadályt vetnek ez elé a kedvezőtlen időjárási viszonyok, amelyek miatt az orosz csapatok borzasztóan szenvednek. A hóolvadás következtében a hadműveletek területein minden folyó kiáradt, ilyen terepeken sikeres operációkról szó sem lehet. A pétervári események következtében meglazult a fegyelem a hadseregben s több mint valószínű, hogy az orosz katonák a helyzet tisztázódása előtt vonakodnának rohamra menni.

A birodalom belsejében a forgalom téren zűrzavar van, a termőföldek megmunkálása sok helyütt elmaradt, a parasztnép nem dolgozik, eleségben hiány van, a szállítás annyira csökkent, hogy az utánpótlás még egy teljesen pihenő hadsereg számára sem elég, offenzívát a hiányos élelmezés miatt egyáltalán nem szabad megkockáztatni. Míg a helyzet nem tisztázódik és míg az idők folyamán a meggyengült erőket nem lehet pótolni, addig szó sem lehet bármiféle orosz offenzíváról.

Seleplezett szállítási visszaélések.

(Saját tudósítónktól.) A vasuti szállítási igazolványokkal folytatott manipulációk két szegedi terheltjét: ifjú Fajka Jánost és Pulitzer Gusztávot pénteken délből átkísérték az ügyészségi fogházba. Harsányi Elemér, királyi ügyész szombaton délelőtt kihallgatta mindkettőjüket. Sándor László, rendőrtanácsos szombaton délelőtt Kalmár Hugó detektív kíséretében Ceglédre utazott, hogy Milkó Sándort kihallgassa. Milkó tudvalevőleg a szegedi gyors szublimát-pasztillával megmérgezte magát, de a ceglédi kórházban alkalmazott gyomormosás elejét vette a nagyobb bajnak, úgy, hogy a kihallgatását foganatosítani lehet. Amint állapota megengedi, Harsányi ügyész utasítására Szegedre hozzák.

A szállítási igazolványokkal való visszaéléseket minden valószínűség szerint addig az időig követték el, amíg a kormány a kölest a belföldi forgalomban is zár alá nem vette, ami a múlt év nyarán történt meg. Minthogy addig Magyarország területén szabadon lehetett a kölest szállítani, Milkóék az ország legkülönbözőbb részeiben összevásárolták a kölest, amelyért minden árat megadtak, és Szegedre szállították. A ma-

nipulációk központjává az Országos raktárházakat avatták, ide szállították a legtöbb vidékről vásárolt kölest és innen továbbították Ausztriába a hamis szállítási igazolványokkal. A raktárházak vezetősége most készíti a teljes kimutatást arról, hogy a kérdéses idő alatt mennyi kölest forgalmaztak. Meg kell jegyezni, hogy a szállítási igazolványokat Milkó és Pulitzer mellett még két másik névre is kiállították, nem lehetetlen, hogy a raktárházak kimutatásából újabb név kerül az egyre nagybodó bűnügybe.

A köles árát a kormány tudvalevőleg 40 koronában maximálta. Milkó és Pulitzer a szállítási igazolványokkal való manipuláció idején minden árat megadtak érte, nagyon gyakran a mostani ár kétszeresét, úgy, hogy a köleskirályok Szegeden és környékén 80—90 koronára hajtották fel a köles árát. Megtehették, mert ők viszont 125—130 koronáért adták el Ausztriába ab feladó álmolás.

A köles-ügy kibogozása közben szerzett tapasztalatok arra indították a rendőrséget, hogy a Szegeden kiállított valamennyi szállítási igazolványt és a vele kapcsolatos aktákat szakértőileg átvizsgálta.